

De uitslag der kiezingen

Buiten alle verwachting is de klerikale meerderheid door de kiezingen van den 5 Juli en de balloteeringen van den 12 versterkt uit den strijd gekomen.

Het is waar dat deze overwinning noch rechtvaardig, noch zuiver is.

Zij is niet rechtvaardig omdat zij heeft plaats gehad met het meervoudig stemrecht, dat de rijken eene onverdiende oppermacht schenkt op de werkers van stad en den buiten, die vroeger als niemendalle en nu als het derde deel van een Belg worden aanzien.

De overwinning is onzuiver omdat zij slechts behaald is met de hulp van veel liberalen, voor wien de klerikalen daags vóór de balloteeringen op de knieën kropen.

Och, 60 jaren lang scholden die lieden elkaar uit voorstinkende visch, de liberalen waren vijanden van den godsdienst, de loges der vrijmetselaars waren hulphuizen der hel, de eeuwige verdoemenis zou zeker al de liberalen te beurt vallen.

En de liberalen bleven niet in gebreke om de papen voor te stellen, als vijanden der vrijheid, als mannen der duisternis, als haatdragende wreede menschen, voor al wie niet dacht als zij.

Tusschen liberalen en klerikalen scheen er een ondempbaren afgrond te bestaan, eene eeuwige vijandschap, een strijd op leven en dood.

Praatjes, praatjes! Leugens, leugens!

Van zoogauw de werklieden zich ingericht hebben tot eene afzonderlijke partij, die zich weinig bezighield met godsdienst, die niets te maken had met loges of jezuïeten-kloosters, maar voornamelijk wilde dat het recht der armen werd erkend en een werkman kon leven voor en door zijn arbeid, ha dan veranderde geheel het tooneel.

De oude klerikale en liberale vijanden naderden elkander, zij vergaten dag voor dag de veeten en twisten

van 't verleden, om zich gezamenlijk te keeren tegen die stoute werkmenschen, die ook hunne plaats onder de zon willen veroveren.

Al wat rijk is en leeft van 't zweet der werkers wordt langzamerhand ééne partij. De balloteeringen hebben het bewezen, de liberalen hebben de papenmeerderheid versterkt.

Nochtans had het klerikaal gouvernement schrikkelijke misdaden op zijn geweten, niet alleen tegen de werklieden, maar zelfs tegen het liberalisme.

De schoolwet was immers een schandelijken aanslag op de gewetensvrijheid, de inkomende rechten op de voedingsmiddelen, waren in strijd met geheel het verleden der liberale theoriën op dat gebied, het behoud der bloedwet moest alle liberalen tegen de borst stuiten.

Niettemin heeft het liberalisme aan de papen de absolutiegeschonken over dit alles en natuurlijk ook over de andere schandwetten, die bijzonderlijk tegen de werklieden waren gekeerd.

Oh niet alle liberalen hebben dit gedaan, een groot deel hebben in de balloteeringen voor de socialisten gestemd en wij bedanken er hen voor.

Teleurgesteld, walgend over 't gedrag hunner eigene partijgenooten zullen velen van hen de rangen der democratie (volksgezinde partijen) komen versterken.

Zij zijn welkom! Maar juist dit gemis aan eenheid in de oude liberale partij toont dat hare rol geëindigd is en dat er te kiezen valt met ons voor de armen en tegen de klerikale reactie, tegen ons, tegen 't werkvolk met de papen.

De oude liberalen behoorende tot de hooge finacie, tot de groot-nijverheid en de hooge posten aan 't hof en aan de regeering, die allen zullen hunne oude beginsels en alles wat zij vroeger lief hadden over boord werpen om voor alles hunne voorrechten, hunne schreeuende rente en hun wulpsch en lui bestaan te redden.

En de klerikalen zullen hunnen godsdienst aan den kapstok hangen

en de oude moortelbroeders der loges met open armen ontvangen om te samen de oppermacht aan den geldzak te behouden.

't Is de klassenstrijd: armen tegen rijken, zooals de historie het wil.

Op uw gemak, heeren!

Immers, wij socialisten, hebben ons niet te beklagen, noch treurig, noch ontmoedigd te zijn.

Wij alleen gingen vooruit, wij alleen wonnen meer dan 100 duizend stemmen, wij alleen gedroegen ons kalm en deftig in den kiesstrijd, zonder schelden, zonder persoonlijkheden.

En dat alles trots het meervoudig stemrecht, trots de minderheid onzer pers, een centblaadje tegen honderd grootere en kleinere bladen.

Wij zijn de ware overwinnaars, wij zijn de partij der toekomst.

Want nu gaat de kat op de koord dansen.

Tijdens den kiesstrijd hebben de papen ons belasterd op eene afschuwelijke wijze. Wij waren dieven, moordenaars, brandstichters, onzedelijke kerels, kortom al wat vuil en slecht is.

Sommige kiezers, velen misschien, hebben zulks geloofd en voor de klerikalen gestemd.

Maar nu de kiezing voorbij is komt het er niet meer op aan te toonen hoe vervaarlijk slecht wij zijn, maar hoe oneindig goed de klerikalen zijn.

Deze partij beschikt nu over eene verpletterende meerderheid in de Kamer en den Senaat, in 7 provincieraden op 9 en in de meeste gemeenten. Zij is eendrachtig samengesteld uit de oude klerikalen en nieuwsoortige christene democraten, gesteund door de hooge finacie, van 't doctrinarisme en God zelve is met haar; zij vereenigt dus al de elementen in haren schoot om zonder op ons te schelden al te hervormen en te verbeteren wat zij wil.

De klerikale partij heeft dien wissel geteekend en zij zal hem betalen. Het kiezerskorps zal de vereffening eischen zijner rekening en wee de papen indien zij in gebreke blijven en alleen

wijwater en scheldwoorden hebben te geven in plaats van hervormingen.

Wij zullen wachten en toezien.

De zwaarte van den val zal precies geëvenredigd zijn aan de hoogte waarop de volksvijanden geklommen zijn langs de parlementaire ladder van bedrog, leugens, beloften en omkooprij.

DE SAMENSTELLING der Oude en der Nieuwe Kamer

De oude Kamer telde 29 socialisten, 18 liberalen en 105 klerikalen.

Klerikale meerderheid 58 stemmen.

De nieuwe Kamer zal samengesteld zijn uit 29 socialisten, 12 liberalen en 111 klerikalen.

Klerikale meerderheid 70 stemmen.

De klerikalen wonnen: 1 zetel te Arlon, 2 te Philippeville en 3 te Nijvel, allen ontnomen aan de liberalen.

De Provinciale kiezing.

De Socialisten gaan in verscheidene kantons der beide Vlaanderen, den strijd aan voor de provinciale kiezing.

De provinciale Raden beschikken jaarlijks over sommen die meer dan een-miljoen bedragen, verkregen door de belastingen van allen aard.

Dit geld wordt slechts besteed aan nuttelooze uitgaven voor kerken, voor wegen vóór de wielrijders, voor niet erkende scholen enz.

Voor de gezondheid, voor nuttige openbare werken weinig of niets.

Dit willen de socialisten doen eindigen en daarom stellen zij als kandidaten:

Te Deinze: FERD. HARDYNS, dagbladschrijver te Gent.

Te Ronse: ALF. CARPENTIER, werkman te Ronse.

Te Wetteren: GUST. BEERNAERT, werkman te Wetteren.

Te Aalst: BAUDEWYN, DE MEESTER, MARCEL, PODEVYN, SCHALTIN, SPITAELS.

Te Oostende: DE PUYDT FRANS bakker, LEEST HECTOR

hij was op den bewusten nacht in het bosch geweest, omdat hij wist, dat dergelijke, heldere nachten, welke eene zekere bescherming verleen, bij voorkeur door stroopers tot uitoefening van hun bedrijf worden te baat genomen en dat in den laatsten tijd in zijn district meer werd gestroopt dan vroeger.

Terwijl hij zich eenigen tijd had schuil gehouden, had hij op niet grooten afstand een schot hooren vallen en was natuurlijk aanstonds opgesprongen en naar de richting geijld, vanwaar de knal tot hem was doorgedrongen. Hij wist, dat de strooperij, want hiervan kon slechts sprake zijn, op een kleine boschweide moest geschied zijn, omdat daar het wild tot grazen te voorschijn komt. Daarheen was hij geijld. Vóór hij zich intusschen op de weide vertoonde, had hij zich achter een boom schuil gehouden, en de weide overzien, want hij wist uit ervaring, dat het ontmoeten van stroopers niet zonder gevaar is. Hij had het ree op nauwelijks veertig passen van zich verwijderd zien liggen, het was nog niet gestorven, maar 't had hem door het stuip-trekken het bewijs geleverd, dat het door het schot, hetwelk hij vernomen had, was neergeschoten.

In de vaste overtuiging, dat de strooper zijn buit niet in den steek zou laten, was hij bewegingloos achter den boom gaan staan. Na ongeveer tien minuten was de beklagde op de weide gekomen, had voorzichtig naar alle zijden rondgezien, was vervolgens naar het ree gelopen en had het op de schouders genomen om zich daarmede te verwijderen. De getuige was toen te voorschijn getreden en den beklagde, die als strooper bekend stond en reeds eenmaal veroordeeld was, aangehouden. Een geweer had hij evenwel niet bij hem gevonden, maar dit had de beklagde zonder twijfel vooraf in het woud, ergens in een hollen boom of in een dicht boschje, verborgen. Hij had den volgende dag, nadat de beklagde ter beschikking van de justitie was gesteld, de geheele omgeving der boschweide zorgvuldig doorzocht, zonder evenwel het geweer te ontdekken. (Wordt voortgezet.)

Op den dag der terechtzitting.

Het was op den dag der terechtzitting. De Houtbartel, zooals hij genoemd werd, moest op dezen dag wegens strooperij terechtstaan, en dat zijne straf eene strenge zou zijn, daarvan waren allen overtuigd, want hij was reeds eens voor een dergelijk feit veroordeeld en bovendien op heeterdaad betrapt. Er viel aan vrijspraak niet te denken.

Een aantal der bekenden uit het dorp, waar Bartel woonde, waren naar het gerechtshof gestroomd en hadden reeds een geruimen tijd, voordat de terechtzitting begon, de publieke tribune gevuld. Ook een nog jonge man, Zandhof genaamd, broeder van den zaagmolenaar, was daar aanwezig en had vooraan plaats genomen. Hij onderscheide zich van de andere mannen uit het dorp door zijne steedsche kleeding en zijn vrijmoedig, bijna vrijpostig optreden.

«Zeg, Zandhof, gij schijnt uwen vijand wel te willen zien veroordeelen,» sprak een andere, naast hem staande persoon hem toe. «Ik vermoed, dat de slag hem zwaar zal treffen.»

De jonge man haalde zijne schouders op.

«'t Is de vraag nog, of het hem ten laste gelegde feit bewezen kan worden,» antwoordde hij.

«Het is reeds bewezen, want de veldwachter heeft hem met het ree op den schouder in het bosch getroffen,» ging de andere voort. «Hij zal misschien zeggen, het ree niet geschoten, maar gevonden te hebben, of den rechter hem echter zal gelooven, betwijfel ik; waar hij reeds eens wegens strooperij is veroordeeld zal 't hem zeker niet gemakkelijk gelukken zich eruit te praten. En ik veronderstel, dat het u ook aangenaam zal zijn.»

«Waarom?» vroeg Zandhof onmiddellijk.

«Nu, dat u hem vijandelijk gezind zijt, weet ieder in het dorp en ik nog niet gehoord, dat zij u met hem verzoend hebt. Gij zijt gekomen om hem te zien veroordeelen.»

«Neen,» liet den jonge man erop volgen. «Ik ben voor zaken hier en daar ik tijd over heb, ben ik hierheen gegaan.»

Hij wendde zich af, om het gesprek niet voort te zetten, want hij had de waarheid niet gesproken, en oog van zijn buurman zag hem zoo onderzoekend aan. Hij haatte den Houtbartel en hij was slechts gekomen, om zich in den angst van den beklagde te verlustigen. Zij waren eenmaal trouwe vrienden, die menigen nacht in het woud gingen, om te stroopen, niet uit winst begier, maar uit lust tot jagen en het was hun een genot den veldwachter, welken zij beiden niet konden uitstaan, te kunnen misleiden.

Op eens hadden zij beiden een meisje leeren kennen en beminnen en de vriendschap was spoedig veranderd. Zandhof had het vertrouwen over zijnen mededinger te zullen zegevieren, want Bartel was slechts een eenvoudige hout-hakker, terwijl hij zelf verscheidene jaren in den vreemde geweest was en menschen en steden had leeren kennen. Hij had zich echter bedrogen, het meisje had haar hart aan Bartel geschonken en sedert dien had hij den vriend uit de zijne jeugd gehaat.

Nooit was hij met hem weder te zamen gekomen. Wel had hij gelachen en beweerd, dat het van hem volstrekt geen ernst was geweest het meisje te huwen; maar in zijn hart toch had het meisje een diepen indruk gemaakt en om haar te vergeten, was hij weder naar den vreemde vertrokken. Een jaar had hij het daar uitgehouden, maar toen was hij terug gekeerd, Bartel was reeds langer dan een jaar gehuwd, hij had zich niet om hem bekommerd en tegenover zijne vrienden volgehouden, dat het hem aangenaam was, dat de Houtbartel zich gelukkig gevoelde, hij benijdde hem niet, ofschoon het hem inwendig toch leed deed, dat de vroegere geliefde Bartel's vrouw was geworden. Hij had

haar niet vergeten gedurende den tijd, dat hij afwezig was geweest.

Weinige weken na zijn terugkeer was Bartel gevangen genomen.

De aangeklaagde werd de gerechtszaal binnengeleid en nam plaats op de bank der beschuldigten. Hij was een nog jonge man, die nauwelijks zes en twintig jaar telde, een groote, krachtige gestalte, maar hij ging gebogen, zijn gezicht was bleek en ingevallen, de twee maanden voorlopige hechtenis hadden hem geen goed gedaan; hij was aan frissche boschlucht gewoon geweest.

«Hij ziet er slecht uit,» bemerkte de oude, die naast Zandhof stond. Deze antwoordde niet, het scheen hem volstrekt niet aangenaam te zijn, dat hij vooraan had plaats genomen, want de beklagde moest hem dadelijk zien, wanneer hij het hoofd oprichte; hij zag toch voor zich heen.

De terechtzitting begon. De aanklacht was eenvoudig. Bartel was des nachts bij volle maan met een geschoten ree op den rug door den veldwachter overvallen en aanstonds in arrest genomen.

De beklagde gaf dit toe, hij ontkende echter het ree geschoten te hebben.

Volgens zijne vertelling was hij 's nachts door het bosch gegaan en had het kort te voren geschoten ree gevonden, hij had haar opgenomen, om naar den veldwachter te brengen. De rechter hield hem het ongelooftwaardige zijner verklaring voor de oogen, hij bleef daarbij en kon niet eens een bepaald antwoord geven op de vraag, wat hij iederen nacht in het bosch had te doen. Zijne verklaring, dat de schoone, heldere nacht hem in het bosch, in wiens nabijheid hij woonde, had gelokt, vond geen geloof, want in een arbeider, eenen houtkapper, zooals hij was, geloofde noch de rechter noch een der toehoorders aan zulk een gevoel.

Een geweer had men niet bij hem gevonden.

De kwaadste getuigenis was die van den veldwachter, wiens verklaring voor den beklagde zeer bezwarend was. De veldwachter vertelde: